

Załącznik
do uchwały nr 112/2009
Rady Ministrów
z dnia 7 lipca 2009 r.

Rządowy program wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia – „Radosna szkoła”

I. WSTĘP

Od kilku lat realizowane są działania, które służą wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci – w tym dzieci uczęszczających do szkół położonych na obszarach wiejskich – między innymi przez podnoszenie poziomu edukacji, wczesne odkrywanie uzdolnień oraz zapewnienie lepszego dostępu do edukacji najmłodszych dzieci. Jednym z takich działań jest umożliwienie dzieciom wcześniejszego rozpoczynania nauki w szkole przez stopniowe obniżanie wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego do szóstego roku życia.

Celem Rządowego programu wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia – „Radosna szkoła”, zwanego dalej „programem rządowym”, jest pomoc finansowa organom prowadzącym szkoły podstawowe i ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia w tworzeniu warunków do realizowania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, określonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17). Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych wprowadziła adresowane do nauczycieli wymagania dotyczące indywidualizacji metod nauczania.

Celem programu rządowego jest również pomoc organom prowadzącym w przygotowaniu szkół do rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci

sześćcioletnie, zgodnie z ustawą z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458).

Od dnia 1 września 2009 r. dzieci rozpoczynające naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej i ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia będą realizowały nową podstawę programową kształcenia ogólnego. W klasie pierwszej będą uczyły się dzieci siedmioletnie, a na wniosek rodziców także sześćcioletnie. Bardzo istotne jest, aby możliwie łagodnie wprowadzić te dzieci w naukę szkolną, uwzględniającą również wychowanie fizyczne i edukację zdrowotną.

W tym celu w ramach programu rządowego dla organów prowadzących szkoły jest przewidziane wsparcie finansowe ze środków budżetu państwa z przeznaczeniem na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole (w wysokości 100% kwoty wsparcia finansowego wnioskowanej przez organ prowadzący) i pokrycie części kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw (w wysokości do 50% kosztów).

Wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne i utworzenie lub modernizacja szkolnego placu zabaw ułatwi realizowanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, wczesne diagnozowanie deficytów rozwojowych oraz deficytów wynikających z zaniedbań środowiskowych wśród dzieci, a następnie podejmowanie działań usprawniających, a także przyczyni się do podejmowania działań stymulujących wszechstronny rozwój dziecka oraz działań korygujących zaburzone funkcje i struktury poznawcze. Innymi słowy, realizacja programu rządowego pozwoli na wsparcie finansowe ze środków budżetu państwa działań podejmowanych przez organy prowadzące szkoły podstawowe i ogólnokształcącej szkoły muzyczne I stopnia na rzecz zapewnienia bezpiecznych i przyjaznych warunków do prowadzenia zajęć z uczniami klas I–III.

Program rządowy jest spójny z ujętym w Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015 priorytetem 2 „Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej”, działanie „Infrastruktura edukacji”, z programami współfinansowanymi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet III „Wysoka jakość systemu oświaty”, Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”), a także z innymi działaniami podejmowanymi przez ministra właściwego

do spraw oświaty i wychowania na rzecz poprawy jakości kształcenia, oraz z Programem Rozwoju Edukacji na Obszarach Wiejskich na lata 2008-2013.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz z szacunkowych danych uzyskanych w wyniku badań przeprowadzonych, w ramach nadzoru pedagogicznego, przez kuratorów oświaty, dotyczących stanu przygotowania szkół podstawowych do przyjęcia dzieci sześciolletnich oraz dostosowania wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne i sprzęt rekreacyjny niezbędne do realizowania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, wynika, co następuje:

- 1) około 40% badanych szkół posiada szkolne place zabaw, jednak nie są one dostosowane do potrzeb dzieci w młodszym wieku szkolnym;
- 2) około 50% badanych szkół, w opinii dyrektorów, posiada odpowiednie pomoce dydaktyczne służące realizacji nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, natomiast braki w tym zakresie dotyczą wyposażenia świetlic szkolnych;
- 3) około 80% badanych szkół zgłasza zapotrzebowanie dotyczące wyposażenia świetlic w pomoce dydaktyczne.

Program rządowy przyczyni się do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci pochodzących z różnych środowisk m. in. w ten sposób, że kwoty wsparcia finansowego dla organów prowadzących szkoły będą kalkulowane w zależności od określonych warunków demograficznych uwzględniających liczbę dzieci w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, w tym liczbę dzieci sześciolletnich.

Dla potrzeb programu rządowego za obszar wiejski uważa się tereny położone poza granicami administracyjnymi miast oraz miasta liczące poniżej 5 tys. mieszkańców.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU RZĄDOWEGO

Podstawę prawną programu rządowego stanowi art. 90u ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

III. CZAS TRWANIA PROGRAMU RZĄDOWEGO

Program rządowy będzie realizowany w latach 2009-2014.

IV. CELE PROGRAMU RZĄDOWEGO

Celem programu rządowego jest:

- 1) stworzenie sześciolatnim i siedmioletnim uczniom rozpoczynającym spełnianie obowiązku szkolnego bezpiecznych warunków w zakresie nauki, wychowania i opieki w szkole, porównywalnych z warunkami edukacji przedszkolnej uwzględniającej aktywną naukę i zabawę;
- 2) wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły;
- 3) stworzenie warunków organizacyjnych umożliwiających realizowanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, zwłaszcza w zakresie wychowania fizycznego;
- 4) stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków organizowania zajęć szkolnych i zajęć opieki świetlicowej, co pozytywnie wpłynie na niwelowanie reakcji stresowych u małych dzieci spowodowanych nowymi dla nich sytuacjami związanymi z rozpoczęciem nauki w szkole.

V. BENEFICJENCI PROGRAMU RZĄDOWEGO

Beneficjentami pośrednimi programu rządowego są organy prowadzące publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe i ogólnokształcące szkoły muzyczne I stopnia: jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizyczne oraz minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwane dalej „organami prowadzącymi”.

Beneficjentami końcowymi programu rządowego są uczniowie klas I-III publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, w szczególności uczniowie rozpoczynający w latach 2009-2014 naukę w klasach pierwszych tych szkół.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU RZĄDOWEGO

Program rządowy zakłada, że wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole i utworzenie lub modernizacja szkolnych placów zabaw ułatwi realizowanie podstawy programowej kształcenia ogólnego i stworzy bezpieczne i przyjazne warunki do wszechstronnego rozwoju dziecka.

Dzięki zakupionym pomocom dydaktycznym do miejsc zabaw w szkole i utworzeniu lub modernizacji szkolnych placów zabaw możliwe będzie:

- 1) zwiększenie aktywności ruchowej dzieci;
- 2) zapewnienie warunków do kształtowania sprawności fizycznej;
- 3) promowanie nawyku aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu;
- 4) rozwijanie umiejętności motorycznych dzieci w młodszym wieku szkolnym;
- 5) kształtowanie umiejętności społecznych;
- 6) kształtowanie orientacji przestrzennej, analizy i syntezy słuchowej oraz koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Najważniejszym celem, określonym w zadaniu związanym z wyposażeniem w pomoce dydaktyczne miejsc zabaw w szkole, jest zaspokojenie naturalnej potrzeby ruchu i zabawy, właściwych dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Połączenie tego celu z równoczesną możliwością kształtowania koncentracji uwagi, zdolności manualnych czy precyzji ruchu, stanowić będzie podstawę do osiągnięcia sukcesu, jakim jest wszechstronny i harmonijny rozwój psychoruchowy dzieci w młodszym wieku szkolnym. Cennym walorem wyposażenia miejsc zabaw w szkole w pomoce dydaktyczne będzie stworzenie naturalnych sytuacji do diagnozy i terapii, dzięki czemu możliwe jest wczesne wykrycie nieprawidłowości w rozwoju ruchowym dzieci, ćwiczenie w zabawie właściwej postawy ciała, koordynacji wzrokowo-ruchowej, koncentracji uwagi i orientacji przestrzennej. Na podkreślenie zasługuje także prospołeczna funkcja miejsc zabaw w szkole polegająca na naturalnym przygotowaniu dzieci do prawidłowego organizowania i spędzania czasu wolnego oraz współdziałania w grupie rówieśniczej. Wyposażenie miejsc zabaw w szkole w kolorowe, przyjazne i różnorodne pomoce dydaktyczne posiadające walory poznawcze i estetyczne zapewni warunki pozytywnego oddziaływania na rozwój psychofizyczny dzieci.

Ze względu na różnorodne cele edukacyjne i wychowawcze podejmowanych przez dzieci zabaw i innych form aktywności podczas przebywania w miejscu zabaw, a także ze względu na możliwe preferencje dzieci w tym zakresie, w miejscu zabaw w szkole, w zależności od możliwości danej szkoły – w ramach jednej lub kilku sal,

powinno się wydzielić określone strefy, w których dzieci realizowałyby formy aktywności ukierunkowane na wspomaganie kształtowania konkretnych umiejętności, przede wszystkim umiejętności motorycznych oraz umiejętności w zakresie koordynacji wzrokowo – ruchowej, spostrzegawczości, sprawności i zdolności manualnych, a także precyzji i celowości ruchu oraz wyobraźni przestrzennej.

Biorąc pod uwagę specyfikę okresu rozwojowego dzieci sześcioletnich i siedmioletnich, związaną z potrzebą wzmożonej aktywności fizycznej, pierwsza strefa miejsca zabaw w szkole powinna być wyposażona w pomoce dydaktyczne pozwalające na zaspokojenie przez dziecko potrzeby ruchu, a zarazem usprawniające koordynację wzrokowo – ruchową. Druga strefa miejsca zabaw w szkole powinna być wyposażona w pomoce dydaktyczne usprawniające umiejętności w zakresie małej motoryki, ale także dające możliwość odpoczynku. Przykładowo strefa ta powinna być zorganizowana w postaci kącików tematycznych zachęcających dzieci do zabaw i zajęć z rówieśnikami, wyposażonych np. w układanki, gry planszowe, oraz w inne pomoce dydaktyczne pozwalające na rozwijanie indywidualnych uzdolnień dzieci i ich zainteresowań, np. plastycznych lub konstrukcyjnych. W strefie tej powinno znajdować się wyposażenie umożliwiające dziecku odpoczynek i wyciszenie w dogodnej dla niego pozycji (materace, pufy).

Pomoce dydaktyczne, proponowane do miejsc zabaw w szkole, mają na celu wspomaganie realizacji celów kształcenia i wynikających z nich ogólnych zadań szkoły oraz wspomaganie kształtowania umiejętności określonych szczegółowo w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych dla uczniów klas I-III. Proponowane rodzaje pomocy dydaktycznych (wykonanych z bezpiecznych i przyjaznych dziecku materiałów), mające na celu wspomaganie kształtowania u dziecka umiejętności motorycznych, obejmują przede wszystkim:

- 1) duże, miękkie klocki, wałki, zestawy dużych figur geometrycznych, wykonane w kolorystyce przyjaznej dla dzieci – służące aktywności ruchowej i zabawom konstrukcyjnym, umożliwiające poznawanie różnych kształtów i zabawę w grupie;

- 2) miękkie piłki w różnych kolorach i wielkościach, w tym piłki skaczące, sensorynki – mające na celu kształtowanie w zabawie koordynacji wzrokowo-ruchowej, zręczności i precyzji ruchu;
- 3) materace do zabaw ruchowych, które mogą być łączone i ustawiane w różnych konfiguracjach – służące zapewnieniu bezpiecznych warunków zabaw ruchowych oraz stanowiące element stymulacji zmysłowej;
- 4) tory przeszkód, które mogą składać się z elementów wykonanych z różnych faktur i mogą być układane w różnorodne kształty – mające na celu kształtowanie sprawności motorycznej i równowagi, w tym dające możliwość czołgania, przeskakiwania, zjeżdżania, będące jednocześnie naturalnym sposobem wielozmysłowego poznawania rzeczywistości;
- 5) elementy lub zestawy elementów umożliwiające pokonywanie wysokości i dające możliwość wspinaczki, w tym drabinki, liny, siatki o dużych oczkach – służące rozwijaniu równowagi;
- 6) inne materiały do integracji zmysłowej i stymulacji wielozmysłowej – służące poznawaniu rzeczywistości przez dostarczanie dziecku różnych doświadczeń zmysłowych, a jednocześnie umożliwiające dziecku odpoczynek.

Miejsca zabaw w szkole mogą być ponadto wyposażone w pomoce dydaktyczne mające na celu wspomaganie kształtowania u dziecka umiejętności w zakresie koordynacji wzrokowo – ruchowej, spostrzegawczości, sprawności i zdolności manualnych, a także precyzji i celowości ruchu oraz wyobraźni przestrzennej. Proponowane w tym zakresie rodzaje pomocy dydaktycznych obejmują w szczególności:

- 1) układanki – mające na celu kształtowanie spostrzegawczości i precyzji ruchu, umożliwiające tworzenie historyjek tematycznych oraz służące kształtowaniu umiejętności tworzenia wypowiedzi zdaniowych;
- 2) materiały do integracji zmysłowej i stymulacji wielozmysłowej – służące kształtowaniu wyobraźni oraz wspomaganie rozwoju spostrzegawczości i koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- 3) klocki, z których dzieci indywidualnie lub grupowo mogą budować różnorodne formy przestrzenne – służące rozwijaniu wyobraźni przestrzennej i umiejętności pracy w grupie;

- 4) gry planszowe – służące rozwijaniu umiejętności pracy w grupie i uczące zasad dobrego współzawodnictwa;
- 5) zabawki dydaktyczne – umożliwiające zabawy tematyczne i stanowiące pomoc w zajęciach relaksacyjnych.

Szkolny plac zabaw jest przeznaczony dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Utworzenie przy szkole takiego obiektu lub modernizacja istniejącego obiektu ułatwi rozwiązanie problemu racjonalnego wykorzystania istniejących już w szkole obiektów sportowych. Potrzeby najmłodszych uczniów są inne niż ich starszych koleżanek i kolegów. W szkołach często ogranicza się dostęp uczniów pierwszego etapu edukacyjnego do obiektów sportowych, gdyż są one dostosowane do potrzeb starszych uczniów i w rezultacie dzieci w młodszym wieku szkolnym często nie mogą z nich bezpiecznie korzystać. Dzięki szkolnym placom zabaw szkoły będą mogły dobrze wykorzystać ważny okres w rozwoju motorycznym uczniów. Szkolny plac zabaw umożliwi dzieciom podejmowanie aktywności fizycznej w sposób pozwalający im rozładować napięcia emocjonalne i fizyczne wynikające z ograniczenia spontanicznej aktywności w trakcie większości zajęć prowadzonych w klasach.

Dogodnym miejscem usytuowania szkolnego placu zabaw może być sąsiedztwo boiska lub bieżni, które mogą być wykorzystywane do prowadzenia zabaw i gier ruchowych lub zbudowania toru przeszkód. Wyznaczony przez szkołę teren szkolnego placu zabaw powinien być odpowiednio zabezpieczony. Przy każdym urządzeniu zainstalowanym na szkolnym placu zabaw powinny być umieszczone czytelne tablice informacyjne pokazujące możliwości i sposób wykorzystania każdego urządzenia, tak aby osoby, pod których opieką dzieci będą przebywały po zajęciach lekcyjnych, mogły zagwarantować bezpieczne korzystanie z tych urządzeń. Na szkolnym placu zabaw powinien być umieszczony regulamin określający zasady i warunki korzystania ze szkolnego placu zabaw oraz wskazujący, na wypadek zaistnienia sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu osób korzystających ze szkolnego placu zabaw, numer telefonu do dyrektora szkoły lub osoby przez niego upoważnionej, a ponadto numery telefonów alarmowych. Wskazane jest wyznaczenie miejsca do pozostawienia odzieży, np. wolnostojące wieszaki lub ścianka z wieszakami i ławeczkami. Wskazane jest także umożliwienie dzieciom

korzystania ze szkolnego placu zabaw po zakończeniu zajęć w szkole oraz w soboty i niedziele, pod opieką rodziców lub opiekunów. W ten sposób szkolny plac zabaw będzie mógł stać się miejscem spotkań rodzinnych, kreując jednocześnie określony model spędzania czasu wolnego przez dzieci i ich rodziców.

W zależności od liczby uczniów klas I-III szkół podstawowych lub ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, zakłada się przekazanie organom prowadzącym wsparcia finansowego na utworzenie lub modernizację dwóch rodzajów szkolnych placów zabaw (powierzchnia szkolnych placów zabaw została określona orientacyjnie):

- 1) małego placu zabaw o powierzchni około 240 m² w szkołach, do których uczęszcza do 69 uczniów (według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły) oraz
- 2) dużego placu zabaw o powierzchni około 500 m² w szkołach, do których uczęszcza 70 uczniów i więcej.

Place zabaw powinny zostać wyposażone w pojedyncze elementy sprzętu rekreacyjnego lub zestawy sprzętu rekreacyjnego, pozwalające na prowadzenie z dziećmi różnych form zajęć ruchowych (w szczególności pokonywanie przeszkód, wspinanie, czworakowanie, przeskoki, przeploty, zwisy), następującego rodzaju: zróżnicowane ze względu na możliwości dzieci różnorodne drabinki, drążki do ćwiczeń, ścianki wspinaczkowe, pomosty, równoważnie, pochylnie, przeplotnie oraz kolorowe huśtawki. Sprzęt rekreacyjny powinien posiadać co najmniej trzyletni okres gwarancji, powinien być wykonany z bezpiecznych i trwałych materiałów, powinien być zgodny z Polskimi Normami oraz z warunkami bezpieczeństwa określonymi w szczególności w przepisach o ogólnym bezpieczeństwie produktów oraz przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Sprzęt rekreacyjny powinien być rozmieszczony na szkolnym placu zabaw w sposób umożliwiający zachowanie bezpiecznych stref pomiędzy urządzeniami, określonych w dokumentacji dotyczącej utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, w tym w projekcie szkolnego placu zabaw. Liczba urządzeń zainstalowanych na szkolnym placu zabaw powinna być odpowiednia do powierzchni danego szkolnego placu zabaw.

Sposób zagospodarowania terenu szkolnego placu zabaw powinien uwzględniać w szczególności pokrycie powierzchni szkolnego placu zabaw: nawierzchnią, na której zostanie zainstalowany sprzęt rekreacyjny, amortyzującą upadek dziecka z wysokości do 1,50 m, piankową albo gumową, w kolorze pomarańczowym w odcieniu PANTONE: 152 C, RAL: 2011 – Tieforange, zgodną z Polskimi Normami, nawierzchnią syntetyczną typu tartan lub inną nawierzchnią syntetyczną, w kolorze niebieskim w odcieniu PANTONE: 540 C, RAL: 5003 – Saphirblau, zgodną z Polskimi Normami, oraz zielenią (trawa i inne rośliny), przy czym:

- 1) w przypadku szkolnego placu zabaw o powierzchni około 240 m² (mały plac zabaw) – nawierzchnia, na której zostanie zainstalowany sprzęt rekreacyjny, powinna wynosić około 150 m², około 20 m² powinno być pokryte nawierzchnią syntetyczną typu tartan lub inną nawierzchnią syntetyczną, a około 70 m² powierzchni powinno być pokryte zielenią;
- 2) w przypadku szkolnego placu zabaw o powierzchni około 500 m² (duży plac zabaw) – nawierzchnia, na której zostanie zainstalowany sprzęt rekreacyjny, powinna wynosić około 240 m², około 50 m² powinno być pokryte nawierzchnią syntetyczną typu tartan lub inną nawierzchnią syntetyczną, a około 210 m² powierzchni powinno być pokryte zielenią.

VII. KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU RZĄDOWEGO

Przewidywany koszt realizacji programu rządowego w latach 2009-2014 wynosi 2 438 000 tys. zł, w tym 1 278 000 tys. zł ma pochodzić z budżetu państwa.

VIII. PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM RZĄDOWY

Organem koordynującym program rządowy jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Koordinatorem programu rządowego w szkołach podstawowych i ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia (z wyłączeniem ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego) na szczeblu wojewódzkim jest wojewoda, realizujący to zadanie przez kuratora oświaty. W odniesieniu do ogólnokształcących szkół

muzycznych I stopnia prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, koordynatorem programu rządowego jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W odniesieniu do szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, realizatorami programu rządowego na szczeblu lokalnym są odpowiednio marszałek województwa, starosta, wójt (burmistrz, prezydent miasta), we współpracy z dyrektorami szkół.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU RZĄDOWEGO

Koszt całego programu wynosi 2 438 000 tys. zł, z czego 1 278 000 tys. zł pochodzić będzie z budżetu państwa, a 1 160 000 tys. zł stanowić będzie wkład własny (wkład finansowy) organów prowadzących szkoły, przy czym organy prowadzące szkoły są obowiązane zapewnić wkład finansowy w wysokości co najmniej 50% kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw. Kalkulacja kosztów programu rządowego jest opracowana w ten sposób, aby było możliwe przekazanie w okresie realizacji programu rządowego wsparcia finansowego na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkołach oraz na utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw wszystkim organom prowadzącym szkoły, które mogą wziąć udział w programie.

Wysokość środków z budżetu państwa w poszczególnych latach kształtuje się następująco: w 2009 r. – 40 000 tys. zł; w 2010 r. – 150 000 tys. zł; w 2011 r. – 150 000 tys. zł; w 2012 r. – 488 000 tys. zł; w 2013 r. – 234 000 tys. zł; w 2014 r. – 216 000 tys. zł.

Środki budżetu państwa w roku 2009 zaplanowano w rezerwie celowej nr 62 „Dofinansowanie zadań wynikających z obniżenia wieku szkolnego”, będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Środki na realizację programu rządowego w latach 2010-2014 zostaną wyodrębnione w odpowiednich rezerwach celowych budżetu państwa.

Kalkulacja wysokości środków finansowych dla poszczególnych województw została dokonana na podstawie liczby uczniów w klasach I-III w poszczególnych szkołach

według danych na dzień 30 września 2008 r. Wysokość środków dla szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r., będzie określana na podstawie liczby uczniów klas I-III według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły.

Organy prowadzące szkoły, ubiegające się o wsparcie finansowe w ramach programu rządowego, będą obowiązane zapewnić wkład własny przeznaczony na realizację programu. Za wkład własny uważa się wkład finansowy lub wkład rzeczowy, przy czym w celu uzyskania wsparcia finansowego na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, wkład finansowy organu prowadzącego jest obligatoryjny i wynosi co najmniej 50% kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, obejmujących koszty zakupu i instalacji sprzętu rekreacyjnego, koszty prac przygotowawczych, w szczególności koszty sporządzenia dokumentacji dotyczącej utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, w tym projektu szkolnego placu zabaw, oraz koszty zagospodarowania terenu szkolnego placu zabaw obejmujące w szczególności pokrycie powierzchni szkolnego placu zabaw bezpieczną nawierzchnią oraz zielenią, a także koszty wykonania i zainstalowania na terenie szkolnego placu zabaw tablicy zawierającej regulamin określający zasady i warunki korzystania z placu zabaw oraz napis o treści „Szkolny plac zabaw wyposażony w ramach programu rządowego „RADOSNA SZKOŁA”. Wkład rzeczowy organu prowadzącego powinien obejmować przygotowanie sali w szkole z przeznaczeniem na miejsce zabaw.

Przez wsparcie finansowe należy rozumieć środki budżetu państwa przekazane, w ramach programu rządowego, organowi prowadzącemu na podstawie wniosku tego organu o udzielenie wsparcia finansowego.

W okresie realizacji programu rządowego organ prowadzący może otrzymać jeden raz wsparcie finansowe na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole i jeden raz wsparcie finansowe na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw w odniesieniu do poszczególnych szkół objętych wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego.

W terminie określonym w harmonogramie realizacji programu rządowego, dyrektorzy szkół z własnej inicjatywy albo na wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców lub rady szkoły, prześlą do organów prowadzących wnioski, w których określą potrzeby szkół dotyczące:

- 1) zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole lub utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw;
- 2) zwrotu kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole albo zwrotu kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw poniesionych przez organy prowadzące w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 10 października 2013 r. (tj. do upływu ostatniego terminu składania wniosków o udzielenie wsparcia finansowego).

Zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw poniesionych w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 sierpnia 2009 r. jest możliwy także w przypadku gdy kolor nawierzchni piankowej albo gumowej, na której został zainstalowany sprzęt rekreacyjny, lub kolor nawierzchni syntetycznej typu tartan lub innej nawierzchni syntetycznej, jest inny niż kolor pomarańczowy albo niebieski w odcieniu odpowiednio PANTONE: 152 C, RAL: 2011 – Tieforange oraz PANTONE: 540 C, RAL: 5003 – Saphirblau.

Wnioski dyrektorów szkół zostaną zweryfikowane przez organ prowadzący pod kątem prawidłowości danych w nich zawartych.

Następnie organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego, osobą prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną sporządza wniosek o udzielenie wsparcia finansowego, który kieruje do wojewody. Sporządzając wniosek o udzielenie wsparcia finansowego odpowiednio na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i na utworzenie lub modernizację szkolnego placu zabaw albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, organ prowadzący współpracuje z dyrektorami szkół w celu właściwego zdiagnozowania potrzeb poszczególnych szkół w zakresie pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole i utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw.

W przypadku niezyskania przez organ prowadzący w danym roku wsparcia finansowego w odniesieniu do danej szkoły, organ ten może ponownie złożyć wniosek o udzielenie wsparcia finansowego w odniesieniu do tej szkoły.

Wojewoda, na podstawie wniosków o udzielenie wsparcia finansowego, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania informację o łącznej wysokości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego odpowiednio na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw, a w przypadku nieuwzględnienia w latach poprzednich wniosków organów prowadzących o udzielenie wsparcia finansowego w odniesieniu do poszczególnych szkół – również informację o ponownie wnioskowanych kwotach wsparcia finansowego. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dzieli środki budżetu państwa, zaplanowane w danym roku budżetowym na realizację programu rządowego, między województwa oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w pierwszej kolejności proporcjonalnie do wysokości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych, a następnie – jeżeli nie zostały wyczerpane środki budżetu państwa zaplanowane w danym roku budżetowym na realizację programu rządowego – kolejno, proporcjonalnie:

- 1) w roku 2009 - do wysokości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego na zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych, utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw, zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw;
- 2) w latach 2010-2014:
  - a) w przypadku nieuwzględnienia w latach poprzednich wniosków organów prowadzących o udzielenie wsparcia finansowego w odniesieniu do poszczególnych szkół – do wysokości ponownie wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego na zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych, zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw albo utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw,

- b) do wysokości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego na zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych, utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw, zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw.

Wojewoda, na podstawie kryteriów oceny wniosków, dokonuje oceny wniosków organów prowadzących odpowiednio na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw oraz decyduje o wysokości kwoty wsparcia finansowego dla danego organu prowadzącego, w ramach środków przyznanych na województwo. W celu dokonania oceny wniosków organów prowadzących wojewoda powołuje zespół oceniający wnioski i zapewnia warunki pracy zespołu. Zespół powołany przez wojewodę składa się z co najmniej czterech osób, w tym z co najmniej jednego przedstawiciela kuratora oświaty.

Powołany przez wojewodę zespół dokonuje oceny wniosków organów prowadzących o udzielenie wsparcia finansowego, uwzględniając w szczególności kryteria:

- 1) liczba dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych;
- 2) wyrównywanie dostępu do edukacji uczniów z obszarów wiejskich;
- 3) aktualny stan wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkołach i dysponowanie szkolnym placem zabaw dostosowanym do potrzeb uczniów klas I-III;
- 4) potrzeby szkół w zakresie zakupu albo zwrotu kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkołach i utworzenia lub modernizacji albo zwrotu kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw.

Powyzsza ocena jest dokonywana odrębnie w odniesieniu do poszczególnych szkół objętych wnioskiem organu prowadzącego i jest oceną punktową. Z przeprowadzonej oceny wniosków zespół sporządza protokół i przedkłada go wojewodzie.

W przypadku gdy organem prowadzącym szkołę jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zweryfikowaniu wniosków dyrektorów szkół, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, stosując odpowiednio kryteria oceny wniosków, sporządza wniosek o dofinansowanie, w którym

określa wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego odpowiednio na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw dla prowadzonych szkół, a w przypadku szkół, które w latach poprzednich nie otrzymały środków budżetu państwa w ramach wsparcia finansowego – ponownie wnioskowane kwoty wsparcia finansowego. Wniosek o dofinansowanie minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Przekazanie środków przez wojewodę na utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw następuje w wysokości 50% wnioskowanych kwot wsparcia finansowego w terminie 14 dni od dnia podjęcia przez wojewodę decyzji o udzieleniu organowi prowadzącemu wsparcia finansowego. Warunkiem przekazania pozostałych środków jest stwierdzenie przez osobę upoważnioną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zgodności utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw z wymogami określonymi w programie rządowym oraz z warunkami bezpieczeństwa, jakim powinny odpowiadać szkolne place zabaw, określonymi w szczególności w przepisach o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oraz przepisach w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Przekazanie pozostałych środków budżetu państwa następuje w wysokości będącej różnicą między kwotą stanowiącą 50% poniesionych przez organ prowadzący kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw, a kwotą wsparcia finansowego przekazaną już wcześniej organowi prowadzącemu, tj. w wysokości 50% wnioskowanej kwoty wsparcia finansowego. Do celów przekazania pozostałych środków budżetu państwa organ prowadzący jest obowiązany przedłożyć wojewodzie dowody poniesienia wydatków na utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw. Zatem, jeżeli zostanie stwierdzone, że utworzenie lub zmodernizowanie szkolnych placów zabaw są zgodne z wymogami określonymi w programie rządowym i warunkami bezpieczeństwa, jakim powinny odpowiadać szkolne place zabaw, oraz jeżeli wojewoda (na podstawie przedłożonych przez organ prowadzący dowodów

poniesienia wydatków) zatwierdzi rozliczenie wsparcia finansowego udzielonego na utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw, wówczas w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia rozliczenia następuje przekazanie organowi prowadzącemu pozostałych środków w ramach wsparcia finansowego.

Szkołom podstawowym i ogólnokształcącym szkołom muzycznym I stopnia, w których liczba uczniów w klasach I - III wynosi:

- 1) do 69 uczniów, udziela się wsparcia finansowego w maksymalnej wysokości do 6 000 zł z przeznaczeniem na pomoce dydaktyczne do miejsca zabaw w szkole oraz w maksymalnej wysokości do 63 850 zł z przeznaczeniem na szkolny plac zabaw (mały plac zabaw);
- 2) 70 uczniów lub więcej, udziela się wsparcia finansowego w maksymalnej wysokości do 12 000 zł z przeznaczeniem na pomoce dydaktyczne do miejsca zabaw w szkole oraz w maksymalnej wysokości do 115 450 zł z przeznaczeniem na szkolny plac zabaw (duży plac zabaw).

Szkoły, w których liczba uczniów w klasach I-III wynosi 70 uczniów i więcej, niedysponujące terenem, na którym może być utworzony lub zmodernizowany duży plac zabaw (tj. szkolny plac zabaw o powierzchni około 500 m²), mogą otrzymać wsparcie finansowe w maksymalnej wysokości 18 000 zł na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych, jeżeli są one przeznaczone do więcej niż jednego miejsca zabaw w szkole, oraz wsparcie finansowe na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji małego placu zabaw (tj. szkolnego placu zabaw o powierzchni około 240 m²).

Wydatkowanie przez organ prowadzący środków finansowych przyznanych z budżetu państwa na zakup pomocy dydaktycznych albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw będzie się odbywać z uwzględnieniem przepisów

ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.¹⁾).

Organy prowadzące nadzorują sposób wykorzystywania zakupionych w ramach programu rządowego pomocy dydaktycznych i użytkowania szkolnych placów zabaw.

X. ZASADY UDZIELANIA WSPARCIA FINANSOWEGO

1. Wniosek dyrektora szkoły do organu prowadzącego określający potrzeby szkoły w zakresie zakupu albo zwrotu kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i utworzenia lub modernizacji albo zwrotu kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw powinien zawierać następujące dane dotyczące szkoły:
  - 1) nazwę i adres;
  - 2) liczbę uczniów w klasach I-III, według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły;
  - 3) liczbę dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych: w roku 2009 – według oszacowania dyrektora szkoły, a w odniesieniu do wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 – odpowiednio według danych na dzień 30 września roku poprzedzającego rok przyznania wsparcia finansowego;
  - 4) informację, czy szkoła jest szkołą położoną na obszarze wiejskim;
  - 5) zwięzły opis dotyczący aktualnego wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do miejsca zabaw odpowiednie do realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, w szczególności w zakresie pracy z dzieckiem sześciolletnim;
  - 6) zwięzły opis dotyczący aktualnego stanu dysponowania szkolnym placem zabaw odpowiednim do realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, w szczególności w zakresie pracy z dzieckiem sześciolletnim, określający zagospodarowanie terenu

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 171, poz. 1058, Nr 220, poz. 1420 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 101, Nr 65, poz. 545 i Nr 91, poz. 742.

szkolnego placu zabaw, rodzaj sprzętu rekreacyjnego, jaki jest zainstalowany na szkolnym placu zabaw, oraz sposób zapewnienia warunków bezpiecznego korzystania ze szkolnego placu zabaw;

- 7) zwięzły opis i harmonogram planowanych działań dotyczących wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do miejsca zabaw i potrzeb w zakresie utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw w kolejnych latach, w szczególności działań związanych z obniżeniem wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego do sześciu lat;
  - 8) kalkulację kosztów zakupu pomocy dydaktycznych lub kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, a w przypadku wniosku o udzielenie wsparcia finansowego polegającego na zwrocie kosztów – informację o poniesionych kosztach;
  - 9) wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych, wraz z informacją, czy w odniesieniu do danej szkoły wniosek składany jest ponownie;
  - 10) wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, wraz z informacją, czy w odniesieniu do danej szkoły wniosek składany jest ponownie;
  - 11) opis przygotowania sali w szkole z przeznaczeniem na miejsce zabaw lub opis terenu, na którym będzie utworzony szkolny plac zabaw, a w przypadku wniosku o udzielenie wsparcia finansowego na modernizację szkolnego placu zabaw – opis terenu szkolnego placu zabaw.
2. Dyrektorzy szkół składają wnioski w terminach określonych w harmonogramie realizacji programu rządowego.
  3. Organ prowadzący sporządza wniosek o udzielenie wsparcia finansowego na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw na podstawie wniosków dyrektorów szkół.
  4. Wniosek o udzielenie wsparcia finansowego powinien zawierać:

- 1) liczbę szkół, które powinny zostać wyposażone w pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole ze wskazaniem liczby uczniów klas I-III według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły, wraz z wyszczególnieniem liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych oraz liczby szkół położonych na obszarach wiejskich;
- 2) liczbę szkół, na terenie których powinny zostać utworzone lub na terenie których powinny zostać zmodernizowane szkolne place zabaw, ze wskazaniem liczby uczniów klas I-III według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły, wraz z wyszczególnieniem liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych oraz liczby szkół położonych na obszarach wiejskich;
- 3) liczbę szkół, które powinny zostać objęte zwrotem kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i zwrotem kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw (z rozróżnieniem poniesionych kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw), ze wskazaniem liczby uczniów klas I-III według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły, wraz z wyszczególnieniem liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych oraz liczby szkół położonych na obszarach wiejskich;
- 4) liczbę szkół, w odniesieniu do których organ prowadzący ponownie występuje z wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego na zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkołach, ze wskazaniem liczby uczniów klas I-III według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły, wraz z wyszczególnieniem liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych oraz liczby szkół położonych na obszarach wiejskich;

- 5) liczbę szkół, w odniesieniu do których organ prowadzący ponownie występuje z wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego na utworzenie lub modernizację szkolnych placów zabaw albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw, ze wskazaniem liczby uczniów klas I-III według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły, wraz z wyszczególnieniem liczby dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych oraz liczby szkół położonych na obszarach wiejskich;
- 6) dane o szkołach, których wniosek dotyczy, obejmujące w szczególności:
- a) ich nazwy i adresy,
  - b) liczbę uczniów w klasach I-III według danych na dzień 30 września 2008 r., a w przypadku szkół, które powstały po dniu 30 września 2008 r. – według danych na dzień 30 września w pierwszym roku funkcjonowania szkoły,
  - c) liczbę dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych: w roku 2009 - według oszacowania dyrektora szkoły, a w odniesieniu do wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 – według danych na dzień 30 września roku poprzedzającego rok przyznania wsparcia finansowego,
  - d) informację, czy szkoła jest szkołą położoną na obszarze wiejskim,
  - e) zwięzły opis dotyczący aktualnego wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do miejsca zabaw odpowiednie do realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, w szczególności w zakresie pracy z dzieckiem sześciolletnim,
  - f) zwięzły opis dotyczący aktualnego stanu dysponowania szkolnym placem zabaw odpowiednim do realizowania podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, w szczególności w zakresie pracy z dzieckiem

sześćcioletnim, określający zagospodarowanie terenu szkolnego placu zabaw, rodzaj sprzętu rekreacyjnego, jaki jest zainstalowany na szkolnym placu zabaw, oraz sposób zapewnienia warunków bezpiecznego korzystania ze szkolnego placu zabaw,

- g) zwięzły opis i harmonogram planowanych działań dotyczących wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne do miejsca zabaw i potrzeb w zakresie utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw w kolejnych latach, w szczególności działań związanych z obniżeniem wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego do sześciu lat,
- h) kalkulację kosztów zakupu pomocy dydaktycznych lub kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnego placu zabaw, a w przypadku wniosku o udzielenie wsparcia finansowego polegającego na zwrocie kosztów – informację o poniesionych kosztach,
- i) wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych, wraz z informacją, czy w odniesieniu do danej szkoły wniosek składany jest ponownie,
- j) wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego na utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw, wraz z informacją, czy w odniesieniu do danej szkoły wniosek składany jest ponownie,
- k) informację o wkładzie własnym.

5. Organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego, osobami prawnymi innymi niż jednostki samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi składają wnioski o udzielenie wsparcia finansowego w formie dotacji do wojewody. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego składa wnioski o udzielenie wsparcia finansowego w formie dofinansowania do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Wnioski o udzielenie

- wsparcia finansowego składa się w terminie określonym w harmonogramie realizacji programu rządowego.
6. Wojewoda dokonuje oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego odpowiednio na zakup albo zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych i utworzenie lub modernizację albo zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw, uwzględniając w szczególności kryteria:
    - 1) liczba dzieci sześciolletnich w klasach pierwszych;
    - 2) wyrównywanie dostępu do edukacji uczniów uczęszczających do szkół położonych na obszarach wiejskich;
    - 3) aktualny stan wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkołach i dysponowania szkolnymi placami zabaw dostosowanymi do potrzeb uczniów klas I-III;
    - 4) potrzeby szkół w zakresie zakupu albo zwrotu kosztów zakupu pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkołach i utworzenia lub modernizacji albo zwrotu kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw.
  7. Wojewoda udziela wsparcia finansowego organowi prowadzącemu będącemu jednostką samorządu terytorialnego, osobą prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobą fizyczną. W przypadku gdy organem prowadzącym jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wsparcie finansowe przekazuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.
  8. Dyrektor szkoły, której zostały przekazane środki budżetu państwa w ramach programu rządowego, umieszcza w pomieszczeniu w szkole przeznaczonym na miejsce zabaw oraz na szkolnym placu zabaw tablice zawierające informację o treści odpowiednio: „Szkolne miejsce zabaw wyposażone w ramach programu rządowego RADOSNA SZKOŁA” i „Szkolny plac zabaw wyposażony w ramach programu rządowego RADOSNA SZKOŁA”.
  9. Niewykorzystane lub wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem wsparcie finansowe podlega zwrotowi na zasadach określonych w ustawie z dnia 30

czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.²⁾).

XI. ZADANIA DLA MINISTRA WŁAŚCIWEGO DO SPRAW OŚWIATY I WYCHOWANIA

1. Poinformowanie, za pośrednictwem kuratorów oświaty, organów prowadzących szkoły o programie rządowym i sposobie jego realizacji.
2. Podział środków budżetu państwa zaplanowanych w rezerwie celowej pomiędzy województwa i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
3. Wystąpienie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o uruchomienie środków budżetu państwa zaplanowanych w rezerwie celowej dla poszczególnych województw i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz poinformowanie wojewodów oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wysokości przyznanych środków.
4. Monitorowanie realizacji programu rządowego.
5. Coroczne zbieranie danych o realizacji programu rządowego od wojewodów oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
6. Dokonanie rocznej oceny efektów realizacji programu rządowego na terenie kraju.
7. Ogłoszenie na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej przykładowej koncepcji zagospodarowania miejsc zabaw w szkołach i szkolnych placów zabaw.
8. Sprawdzenie zgodności utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw z wymogami określonymi w programie rządowym oraz z warunkami bezpieczeństwa, jakim powinny odpowiadać szkolne place zabaw, określonymi w szczególności w przepisach o ogólnym bezpieczeństwie produktów,

---

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, Nr 209, poz. 1317, Nr 216, poz. 1370 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 62, poz. 504, Nr 72, poz. 619 i Nr 79, poz. 666.

przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach oraz przepisach w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

XII. MONITOROWANIE I OCENA REALIZACJI PROGRAMU RZĄDOWEGO

Organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego, osobami prawnymi innymi niż jednostki samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi sporządzą i przedłożą wojewodzie sprawozdania dotyczące realizacji programu rządowego w danym roku zawierające:

- 1) zestawienie ilościowo – wartościowe wydatków dokonanych w danym województwie w ramach programu rządowego, z wyszczególnieniem wydatków obejmujących zwrot kosztów poniesionych przez organy prowadzące;
- 2) ocenę wpływu realizacji programu rządowego na przygotowanie szkół do obniżenia wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego i realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz wnioski dotyczące kontynuacji programu.

Wojewoda dokona rocznej oceny efektów realizacji programu rządowego na terenie danego województwa, sporządzi sprawozdanie w tej sprawie oraz przedłoży je ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania. Sprawozdanie powinno zawierać:

- 1) zestawienie ilościowo – wartościowe wydatków dokonanych w danym województwie w ramach programu rządowego, z wyszczególnieniem wydatków obejmujących zwrot kosztów poniesionych przez organy prowadzące;
- 2) ocenę wpływu realizacji programu rządowego na przygotowanie szkół w danym województwie do obniżenia wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego i realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz wnioski dotyczące kontynuacji programu.

W ocenie efektów realizacji programu rządowego na terenie województwa wojewoda stosuje następujące wskaźniki:

- 1) stosunek liczby szkół, w których miejsca zabaw są dostosowane do potrzeb i liczby dzieci w młodszym wieku szkolnym, do liczby szkół, które mogą wziąć udział w programie rządowym;
- 2) stosunek liczby szkół, na terenie których szkolne place zabaw są dostosowane do potrzeb i liczby dzieci w młodszym wieku szkolnym, do liczby szkół, które mogą wziąć udział w programie rządowym;
- 3) stosunek liczby szkół położonych na obszarach wiejskich, na terenie których w ramach programu rządowego zostały utworzone lub zmodernizowane szkolne place zabaw, do łącznej liczby szkół, na terenie których w ramach programu rządowego zostały utworzone lub zmodernizowane szkolne place zabaw.

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przedłoży sprawozdanie dotyczące realizacji programu rządowego w danym roku ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania według zasad określonych dla organów prowadzących szkoły będących jednostkami samorządu terytorialnego, osobami prawnymi innymi niż jednostki samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokona rocznej oceny efektów realizacji programu rządowego i przedłoży Radzie Ministrów sprawozdanie w tej sprawie.

Efekty realizacji programu rządowego będą monitorowane za pomocą następujących wskaźników:

- 1) stosunek liczby szkół, w których miejsca zabaw są dostosowane do potrzeb i liczby dzieci w młodszym wieku szkolnym, do liczby szkół, które mogą wziąć udział w programie rządowym;
- 2) stosunek liczby szkół, na terenie których szkolne place zabaw są dostosowane do potrzeb i liczby dzieci w młodszym wieku szkolnym, do liczby szkół, które mogą wziąć udział w programie rządowym;
- 3) stosunek liczby szkół położonych na obszarach wiejskich, na terenie których w ramach programu rządowego zostały utworzone lub zmodernizowane szkolne

place zabaw, do łącznej liczby szkół, na terenie których w ramach programu zostały utworzone lub zmodernizowane szkolne place zabaw.

Zakłada się, że wartość wskaźników efektów realizacji programu rządowego wymienionych w pkt 1 i 2 powinna wynieść co najmniej 90% w 2014 r., natomiast wartość wskaźnika wymienionego w pkt 3 powinna wynieść co najmniej 50% w 2014 r.

XIII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU RZĄDOWEGO

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Poinformowanie organów prowadzących szkoły przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o programie rządowym i sposobie jego realizacji.	- do dnia 7 lipca 2009 r.
2.	Złożenie przez dyrektorów szkół wniosków do organów prowadzących dotyczących potrzeb szkół w zakresie miejsc zabaw w szkole i szkolnych placów zabaw.	- do dnia 20 lipca 2009 r. - dla wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010 -2014 - do dnia 10 października roku poprzedzającego rok przyznania wsparcia finansowego
3.	Złożenie przez organy prowadzące będące jednostkami samorządu terytorialnego, osobami prawnymi innymi niż jednostki samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi wniosków do wojewodów o udzielenie wsparcia finansowego.	- do dnia 3 sierpnia 2009 r. - dla wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 – do dnia 1 listopada roku poprzedzającego rok przyznania wsparcia finansowego

4.	<p>Przekazanie przez wojewodów ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania informacji o łącznej wysokości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego.</p> <p>Przekazanie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wniosku o dofinansowanie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.</p>	<p>- do dnia 14 sierpnia 2009 r.</p> <p>- dla wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 - do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania wsparcia finansowego</p>
5.	<p>Wystąpienie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o uruchomienie środków budżetu państwa zaplanowanych w rezerwie celowej, zawierającym propozycję podziału środków pomiędzy poszczególne województwa oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.</p>	<p>- do dnia 28 sierpnia 2009 r.</p> <p>- dla wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 – w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na dany rok</p>
6.	<p>Dokonanie przez wojewodów oceny wniosków organów prowadzących o udzielenie wsparcia finansowego i podział środków oraz dokonanie przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oceny wniosków złożonych przez dyrektorów szkół i podział środków.</p>	<p>- do dnia 11 września 2009 r.</p> <p>- dla wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 – w terminie 35 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na dany rok</p>
7.	<p>Przedłożenie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych przez wojewodów oraz przez ministra właściwego do spraw kultury i</p>	<p>- do dnia 18 września 2009 r.</p> <p>- dla wsparcia</p>

	ochrony dziedzictwa narodowego wniosków o zwiększenie budżetu, z podaniem klasyfikacji budżetowej.	finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o uruchomienie środków budżetu państwa zaplanowanych w rezerwie celowej
8.	Przekazanie przez wojewodę wsparcia finansowego organom prowadzącym będącym jednostkami samorządu terytorialnego, osobami prawnymi innymi niż jednostki samorządu terytorialnego lub osobami fizycznymi oraz przekazanie środków szkołom przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.	- do dnia 15 października 2009 r. - dla wsparcia finansowego przyznawanego w latach 2010-2014 – w terminie 15 dni od dnia przekazania środków przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych
9.	Przekazanie wojewodzie sprawozdań przez organy prowadzące objęte programem rządowym w danym roku. Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony	- do dnia 15 grudnia odpowiednio w latach 2009-2014

	dziedzictwa narodowego.	
10.	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdań przez wojewodów.	- do dnia 31 stycznia odpowiednio w latach 2010-2015
11.	Analiza i ocena realizacji programu rządowego na terenie kraju przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.	- do dnia 30 kwietnia odpowiednio w latach 2010-2015

XIV. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Niezbędne będzie wydanie na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia.